

ling af vore forskellige Forhold. Hvor jeg ser, at vi gjøre et sandt Fremsskridt uden samtidig dermed at gjøre et eller flere Tilbagekridt, er jeg villig til at gaa med; men naar det ikke er et Fremsskridt, men et Tilbagekridt, eller hvor Fremsskridtet enten opveies af Tilbagekridtet eller er af en saadan Natur, at det egentlig ikke kan kaldes et Fremsskridt, der kan jeg ikke gaa med.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

For dog at knytte et Par Bemærkninger til, hvad der nu blev sagt af den ærede Ordfører, maa jeg strax yttre, at naar den ærede Ordfører bemærkede, at man vel kunde ønske at gjøre et jevnt Fremsskridt, naar der ikke dertil knyttede sig Noget, som maatte kaldes et Tilbagekridt, da maa jeg sige, at jeg ikke har tænkt mig og heller ikke kan forstaa, hvorledes noget som helst af de Forslag, der forelægges, med nogen som helst Forbehold kan kaldes et Tilbagekridt. Jeg tror, at hvad man end kan have derimod, et Tilbagekridt fra den nu bestaaende Tilstand vil ingen af disse Bestemmelser kunne kaldes. For endnu blot med et Par Ord at komme til, hvad den ærede Ordfører kalder det personlige Mellemværende mellem os, skal jeg gjøre opmærksom paa, at naar den ærede Ordfører udtryffeligt udtalte, at dersom der fra Ministerens Side skulde møde en saadan Modstand, at denne Lov ikke kunde komme ud, maatte man finde sig i at vente til senere og bedre Tider, saa maa jeg gaa ud fra, at han derved har sigtet til noget af de Forslag, som fra min Side ere blevne fremstillede som saadanne, at de vare Betingelser for, at jeg kunde tiltræde Lovforslaget; men han maatte da vide, at dette ikke var Tilfældet med det Forslag, som findes under Nr. 13. Hvorledes jeg i Dag har stillet mig dertil, foreligger, efter hvad jeg nylig har yttret, og dette vil vise, at dette Forslags Vedtagelse ikke for mig kan være nogen Betingelse med Hensyn til Lovens Tiltræden. Jeg har allerede havt Leilighed til ved personlig Forhandling med Udvalget at udtale mig derover, saa jeg maa rigtignok tilstaa, at jeg troede, at den Yttring, den ærede Ordfører kom med, kun kunde sigte til Bestemmelsen navnlig un-

der Nr. 12, men under alle Omstændigheder maatte sigte til et Forslag, som han vidste af mig var udtryffeligt omtalt og angivet; de andre Forslag kunde han ikke — forekommer det mig — antage med nogen Grund at være saadanne, at de kunde være Betingelser for min Tiltræden til Lovforslaget. Det er ganske vist, at jeg endnu maa fastholde, at Forslagene under Nr. 9 og 11 ikke ere af anden Natur end, at det synes at være en Selvfølge — kan jeg sige — at en saadan Bestemmelse maa tages. Dette tror jeg tilstrækkelig at have udtalt, da jeg før havde Ordet. Hvad Forslaget under Nr. 11 angaar, da skal jeg henvise til Forhandlingerne i Kirkekommissionen, og det vil deraf oplyses, at selv de, der vare fuldt saa meget som den ærede Ordfører stemte for den Retning, hvorefter der her er Spørgsmaal, ikke fandt noget derimod, men tværtimod gjorde Forslag om at faae en saadan Bestemmelse optagen; jeg kan ikke i den Yttring, som kom fra den ærede Ordfører, finde nogen Afkræftelse deraf. Jeg vil ikke indlade mig paa at omtale enkelte Tilfælde, haad der er stet ved en eller anden Leilighed; naar de ikke forelægges til nærmere Prøvelse, kan man ikke have nogen bestemt Dom derom. Jeg kan heller ikke antage det som Noget, man kan støtte sig paa, at der siges, at det er fra de Medlemmers Side, som høre til den egentlige Menighed, at man især kan vente sig, at de ville komme med en utilbørlig Fremgangsmaade. Det kan fornuftigvis ikke negtes, at dette ligesaafuldt kan komme tilstede fra deres Side, som udsøndre sig, og dette har vistnok ogsaa Erfaringen vist; det er ganske sikkert, at det ikke er Præsterne alene, som kunne gjøre sig skyldige i Utilbørlighed. Men under alle Omstændigheder, det, hvorefter Spørgsmaalet her egentlig drejer sig, er ikke om Andet end dette, at hvis der findes Grund til saadan Klage, kommer den frem for den overordnede Myndighed og tilsidst for Kirke- og Undervisningsministeren. Tror man da, at man vil finde Fornødtelse i at reise Klage? Man maa dog forudsætte, at den bliver Gjenstand for alvorlig og upartist Overvejelse; man maa dog have den Tillid til de Mænd, som skulle